Lietas Nr. 11905006714
Lietas arhīva Nr. K15-0604-14/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā 2014. gada 8.decembrī
Jelgavas tiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja, tiesnese **G.Čepule,**
piedaloties prokurorei **A.Gahajevai,**
iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā **/pers. A/, personas kods /personas kods/**, apsūdzēts Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā.

Novērtējusi lietā esošos pierādījumus un noklausījusies procesa dalībniekus, tiesa

konstatēja:

Apsūdzētais/pers. A/ tīši nodarīja vieglus miesas bojājumus, pie šādiem apstākļiem:

2014.gada 6.jūlijā ap plkst.23.00 /adrese/", /pers. A/, alkohola ietekmē, konflikta laikā ar /pers. C/, tīši, ar dūri iesita viņai ne mazāk kā 3 reizes pa seju un galvu, kā arī vairākas reizes ar plaukstu pa seju un degunu, kā rezultātā cietušajai /pers. C/ nodarīti miesas bojājumi: galvas sasitumi ar asinsizplūdumiem ap abām acīm, deguna muguriņas, kreisā vaiga un labā vaiga kaula apvidos, apakšlūpas gļotādā, ādas nobrāzumiem kreisā vaiga un labās uzacs rajonos, deguna kaula lūzumu, kuri pēc sava rakstura attiecināmi pie VIEGLIEM miesas bojājumiem, kas izraisījuši īslaicīgu veselības traucējumu no 7 līdz 21 dienai.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts **Krimināllikuma 130. panta otrajā daļā**.

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ savu vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 130.panta otrās daļas atzina pilnībā un lūdza tiesu neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, apstiprinot, ka ir zināma un saprotama pierādījumu pārbaudes procesuālā būtība un sekas, pilnībā atzina cietušās /pers. C/ pieteikto materiālā kaitējuma kompensāciju, bet neatzina morālā kaitējuma kompensācijas apmēru.

Tiesa, lietas materiālu pārbaudes rezultātā, ir pārliecinājusies, ka tie apstiprina apsūdzētā /pers. A/ vainu viņam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā, pēc Krimināllikuma 130.panta otrās daļas pirmstiesas izmeklēšanā viņa nodarījums kvalificēts pareizi, ir konstatēti visi Kriminālprocesa likuma 499. pantā paredzētie priekšnoteikumi, nolēma neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, bet pārbaudīt lietā esošos pierādījumus, kas raksturo apsūdzēto un pieteikto morālā kaitējuma kompensāciju.

Tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 35. un 46.pantu nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, bet nosakot soda mēru - atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta trešo daļu apsūdzētais /pers. A/ ir izdarījis mazāk smagu noziegumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu apsūdzētā /pers. A/ atbildību mīkstinošs apstāklis atzīstams - vainas atzīšana un izdarītā nožēlošana.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48. pantu par apsūdzētā /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.

Vērtējot apsūdzētā /pers. A/ personību, tiesa ņem vērā to, ka viņš agrāk tiesāts, sodāmība dzēsta, atzīstams par nesodītu, vienu reizi konsultēts pie psihiatra VSIA Slimnīca "Ģintermuiža" (lietas 64.lapa), strādā gadījuma darbus celtniecībā, apgādājamo personu nav, dzīvo deklarētajā dzīvesvietā: /adrese/, /adrese/.

Tiesas sēdē /pers. A/ paskaidroja, ka gribējis atlīdzināt cietušai zaudējumus, bet nav viņu atradis, tagad nevar atlīdzināt, jo draugs nav atvedis naudu, atvainojās cietušajai.

Ņemot vērā noziedzīgā nodarījuma raksturu, apsūdzētā /pers. A/ personību un attieksmi pret izdarīto, atbildību ietekmējošus apstākļus un citus spriedumā jau minētos apstākļus, prokurora viedokli, tiesa uzskata, ka apsūdzētā labošanai un soda mērķu sasniegšanai piemērojams Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā paredzētais piespiedu darba sods.

Lietā cietusī /pers. C/ ir pieteikusi materiālā kaitējuma kompensāciju 63,11 EUR (ārstēšanās izdevumi un negūtā peļņa) un morālā kaitējuma kompensāciju 1000 EUR, ko cietusī tiesas sēdē uzturēja pilnā apmērā un par morālo kaitējumu paskaidroja, ka ir pirkusi zāles, bet čeki nesaglabājās, apmeklēja ārstus, zāles dārgas un būs jālieto 6 mēnešus.

No apsūdzētā paskaidrojumiem redzams, ka viņam nav iebildumu par materiālā kaitējuma kompensācijas apmēru (ārstēšanās izdevumiem 13,62 EUR, kas attaisnoti ar dokumentiem, un negūto peļņu 49,49 EUR), bet iebilda par morālā kaitējuma apmēru. Apsūdzētais atzīst, ka cietusī var prasīt morālā kaitējuma kompensāciju, bet uzskata, ka tā ir novērtēta pārāk augstu. Tiesas izmeklēšanā pēc sniegtajiem skaidrojumiem apsūdzētais atzina morālā kaitējuma esamību pēc būtības, atzina, ka varētu maksāt 100 EUR, pārējā daļā uzskatot, ka tādu summu nevar maksāt un arī nodarījums neatbilst tik lielai summai.

Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu, katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību ir nodarījis. Saskaņā ar Civillikuma 1770.pantu, ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums.

Civillikuma 1635.pants nosaka, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot.

Ar morālo kaitējuma tiek saprastas fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas. Ja neatļautā darbība izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret personas dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu

vai pret ģimeni, vai nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajam šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums. Citos gadījumos morālais kaitējums cietušajam jāpierāda.

Kriminālprocesa likuma 352.pants nosaka kritērijus kompensācijas apmēra noteikšanai – radīto mantisko zaudējuma apmēru, noziedzīga nodarījuma smagumu un raksturu, nodarītās fiziskās ciešanas, paliekošus sakropļojumus, darba spēju zudumu, morālā aizskāruma dziļumu un publiskumu, psihiskās traumas.

Par morālā kaitējuma atlīdzību tiesa uzskata, ka cietušajai /pers. C/ ir tiesības saņemt nodarītā morālā kaitējuma kompensāciju. Noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļi un cietušās /pers. C/ pārdzīvojumi notikušā sakarā, gūstot miesas bojājumus, un nepieciešamību ārstēties, kas sagādāja neērtības, nenoliedzami sagādā morālas ciešanas, uz kuru kompensāciju cietušajai ir tiesības.

Tā kā apsūdzētais pieteikumu šai daļā nav atzinis un nav izmantojis iespēju to atlīdzināt uz brīvprātīgiem principiem, tas prasījums ir jāvērtē tiesai pēc pieejamā materiāla par morālā kaitējuma nodarīšanas apstākļiem un izpausmēm, jebkuras saprātīgas šaubas, ko nav izdevies novērst, vērtējamas par labu apsūdzētai personai kā to liek Kriminālprocesa likuma 19.panta noteikumi.

Tiesa uzskata, ka cietušās /pers. C/ pieteiktā materiālā kaitējuma kompensācija 63,11 EUR ir pamatota un piedzenama no /pers. A/.

No apsūdzības un lietas materiāliem redzams, ka ir izdarīts tīšs mazāk smags noziegums, ir atbildību mīkstinošs apstāklis un atbildību pastiprinošs apstāklis, nodarījums vērsts pret personu, veselības traucējumi novērtēti kā viegli un ilguši ne vairāk kā 21 dienu.

LR AT izveidotajā apkopojumā ir sniegti ieteikumi piemērojamam morālās kaitējuma kompensācijas apmēram, Krimināllikuma 130.panta otrās daļas gadījumā tie norādīti līdz 500 Ls vai 711,44 EUR.

Ir saprotams, ka miesas bojājumi jebkuram cietušajam neapšaubāmi rada zināmu stresu to nodarīšanās laikā un pēc tam, sekas kādu zināmu laiku ir būtiski traucējošas ierastās dzīves gaitām un plāniem, prasa iepriekš neplānotus papildus materiālos ieguldījumus, ne tik laba materiālā stāvokļa situācijā rada būtisku problemātiku arī nemateriālā sfērā. Tomēr cietusī kā būtiskāko šai jautājumā uzsver tieši zaudējumu materiālo pusi – dārgas zāles, ārsta apmeklējumi, kam ir izteikti materiāls raksturs. Tikai tādēļ, ka par šiem izdevumiem nav pierādījumu, tos nevar automātiski pārnest uz morālo kaitējumu prasījumu. Izskatāmajā gadījumā nevar atzīt, ka morāla kaitējuma vispār nav vai novērtēt tikai par 100 EUR, ko piekrīt atlīdzināt apsūdzētais. Pēc lietas materiāliem redzams, ka arī pēc kriminālprocesa uzsākšanas apsūdzētais turpinājis konfliktēt ar cietušo, tātad nekādus secinājumus nav izdarījis un no viņa ir pamats prasīt lielāku atlīdzību.

Katra prasījuma gadījumā arī vērtējama tā atbilstība maksātspējas, ģimenes un vispārējās ekonomiskās situācijas apstākļiem. AT Senāts norādījis, ka, lemjot par morālā kaitējuma kompensācijas apmēru, jāievēro samērīguma princips un tas, ka morālā kaitējuma kompensācija ir tikai viens no kompensācijas veidiem un neaizstāj cietušā mantai un veselībai nodarīto kaitējumu. Pats apsūdzētais apliecināja, ka strādā visai regulārus gadījuma darbus celtniecībā organizētas brigādes sastāvā, par darbu atlīdzību saņem, tātad ir spējīgs pakāpeniski atlīdzināt arī lielāku summu.

Izskatāmajā lietā tiesa atrod par iespējamu noteikt morālā kaitējuma kompensācijas apmēru 500 EUR apmērā. Pārējā daļā pieteikums atstājams nenoteikts, kas arī neliedz vērsties pret vainīgo Civilprocesa likumā paredzētajā kārtībā.

Sprieduma izpildes nodrošināšanai apsūdzētajam /pers. A/ pirmstiesas kriminālprocesa laikā piemērotais drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā, atstājams negrozīts.

Ņemot vērā procesā noskaidroto, izdarītos secinājumus un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 527., 528., 529. pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā *(par vieglu miesas bojājumu tīšu nodarīšanu*) un sodīt viņu pēc šī panta un daļas **ar piespiedu darbu uz 180 (viens simts astoņdesmit) stundām.**

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli, – uzturēšanās noteiktā vietā, līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim saglabāt negrozītu.

Piedzīt no /pers. A/ par labu cietušajai /pers. C/ materiālā kaitējuma kompensāciju 63,11 EUR (sešdesmit trīs euro 11 centi) un morālā kaitējuma kompensāciju 500 EUR (pieci simti euro). Pārējā daļā morālā kaitējuma kompensācijas pieteikumu (par 500 EUR) atstāt nenoteiktu.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai, sūdzību vai protestu iesniedzot Jelgavas tiesā.

Desmit darba dienu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās jāierodas soda izciešanas reģistrēšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā pēc deklarētās dzīves, kam uzdota soda izpildes uzraudzība.

Tiesnese G.Čepule